

Fenomen Sfery Niebieskiej

**Marek
Pietrachowicz**

Strefa Zrozumienia

Fenomen Sfery Niebieskiej

Gwiazda

– stabilna konfiguracja plazmy (głównie wodorowej), której zapadaniu się pod wpływem ***samograwitacji*** przeciwstawia się ***ciśnienie promieniowania***.

Gwiazda zawdzięcza swe istnienie temu, że świeci.

Fenomen Sfery Niebieskiej

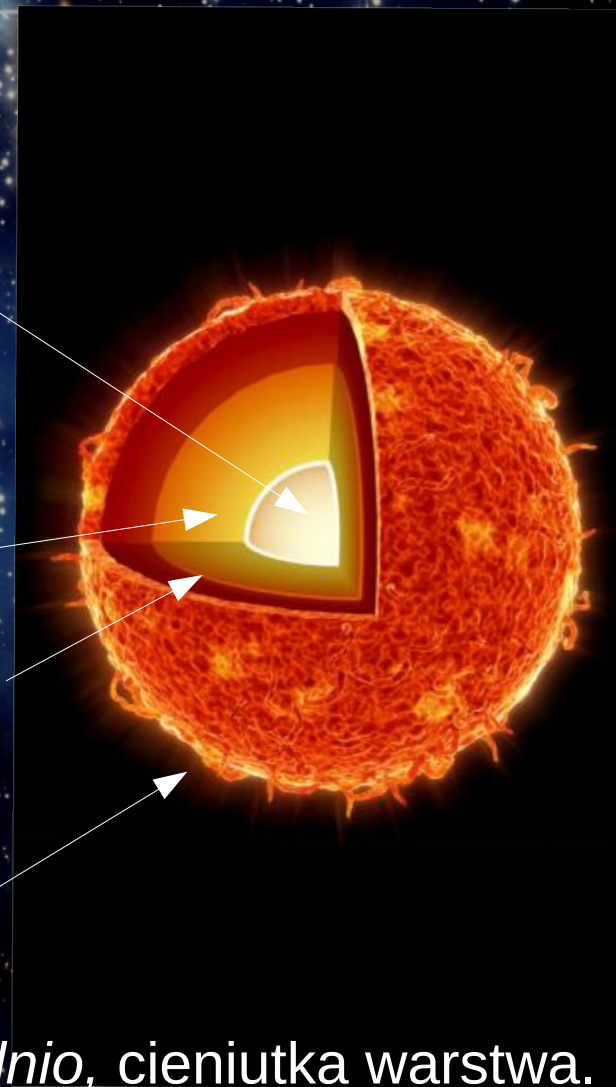
Przekrój przez warstwy gwiazdy o masie Słońca:

Jądro pali wodór, syntetyzując hel (*efekt tunelowy*; niemożliwe klasycznie!).

Wokół niego: warstwa promienista.

Chłodne i gęste warstwy zewnętrzne nie mogą przenieść całej energii na drodze promienistej i muszą uruchomić **konwekcję**.

Na zewnątrz: **fotosfera** – jedyna obs. *bezpośrednio*, cieniutka warstwa.

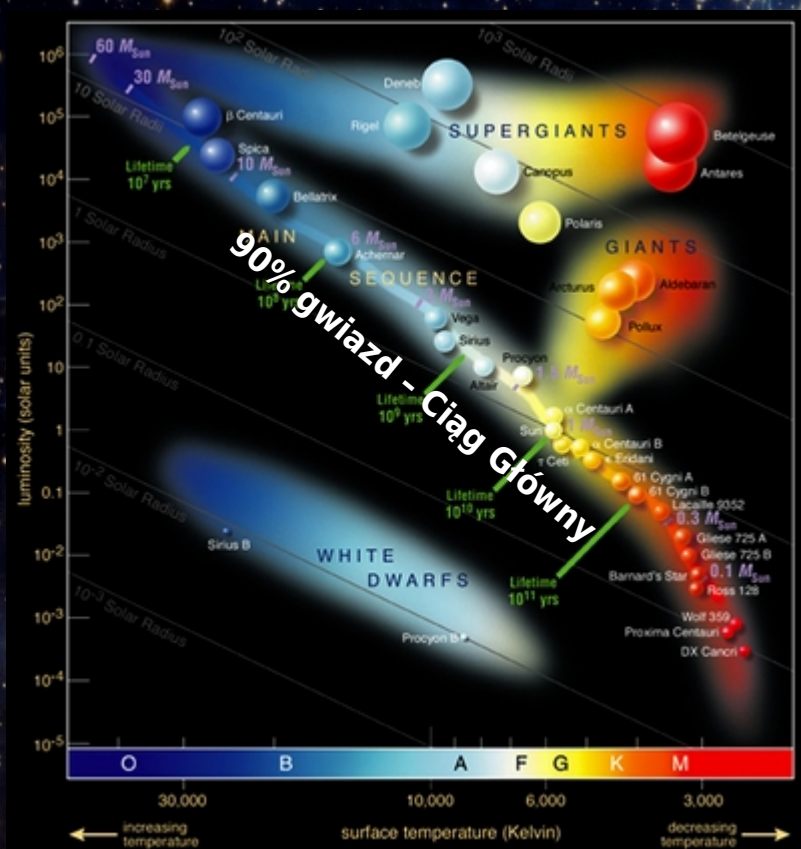

Fenomen Sfery Niebieskiej

Mamy do czynienia z bardzo szerokim wachlarzem stabilnych konfiguracji, dzięki silnej zależności tempa reakcji od masy i temperatury.

Czyli z dużą mnogością występujących w galaktyce temperatur, jasności i barw gwiazd.

W poziomie: typ widmowy →
(← temperatura);
w pionie: jasność absolutna. ↑

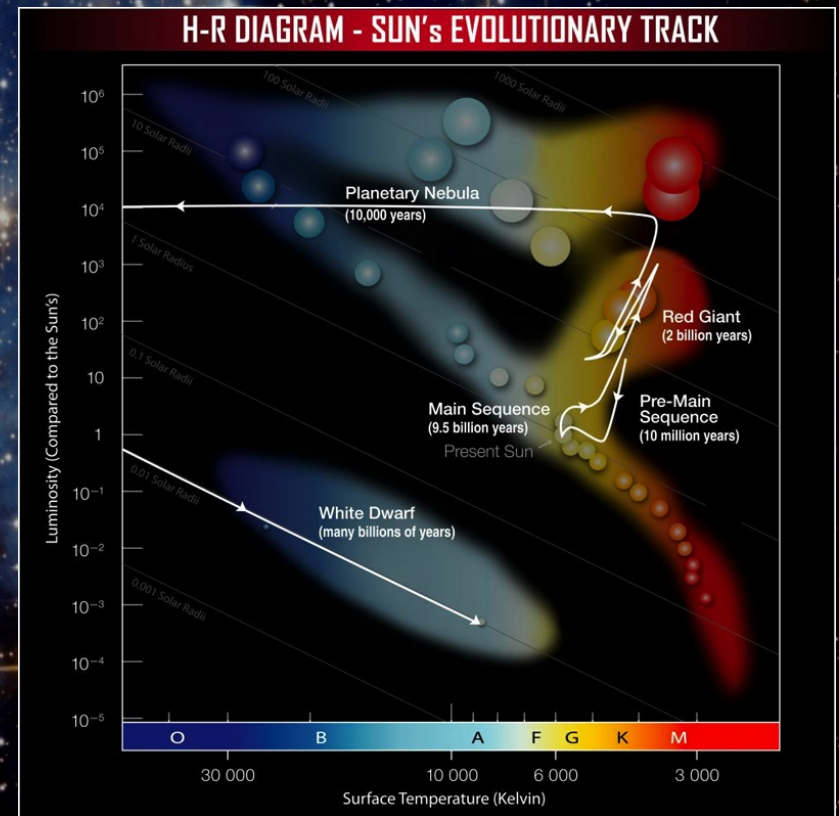
Fenomen Sfery Niebieskiej

Ewolucja Słońca.

Gwiazdy ewoluują, zmieniając swe położenie zarówno na skali **jasności**, jak i **barwy (temperatury)**.

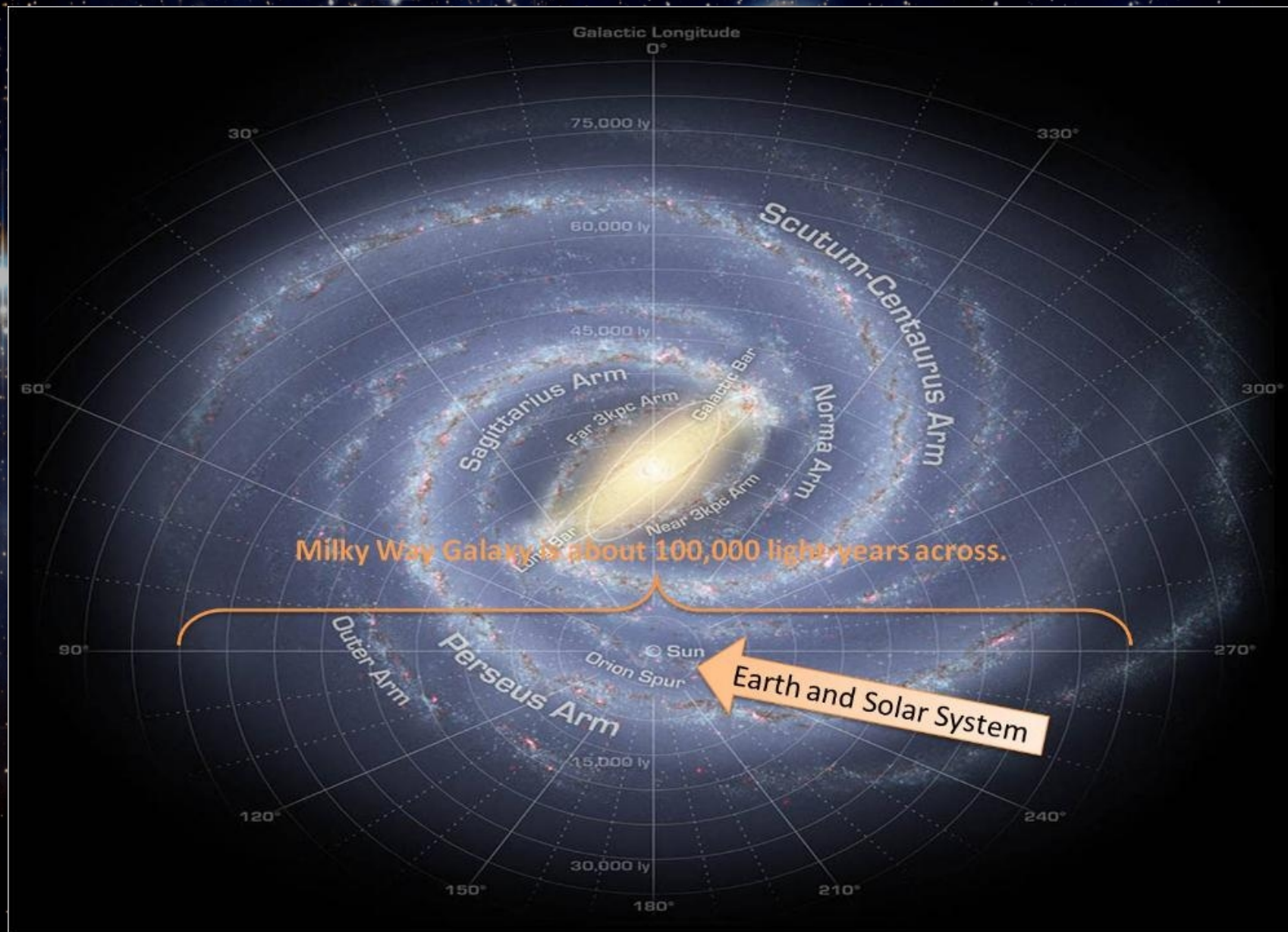
Słońce w ciągu 5 mld lat stanie się *czzerwonym (nad)olbrzymem*, aby następnie zakończyć swą karierę jako stygnący i ciemniejący *biały karzeł*.

Ostatecznie, dołączy do puli *ciemnej materii* Galaktyki (ok. 90% jej masy).

Fenomen Sfery Niebieskiej

Fenomen Sfery Niebieskiej

Światło pokonuje swoją drogę od gwiazd ku Ziemi ze skończoną prędkością. A to znaczy, że im dalej sięgamy w niebo „wzrokiem” teleskopów, tym **starsze dzieje Wszechświata** obserwujemy.

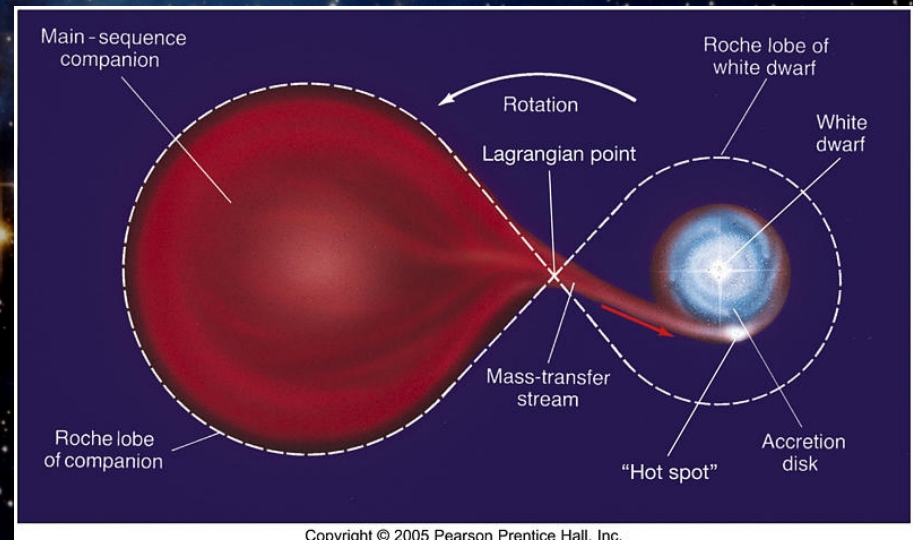

Fenomen Sfery Niebieskiej

Gwiazdy podwójne i wielokrotne

- dwie lub więcej gwiazd, obiegające siebie nawzajem (czyli: wspólny *środek masy*).

Układy optycznie, spektroskopowo, fizycznie podw.

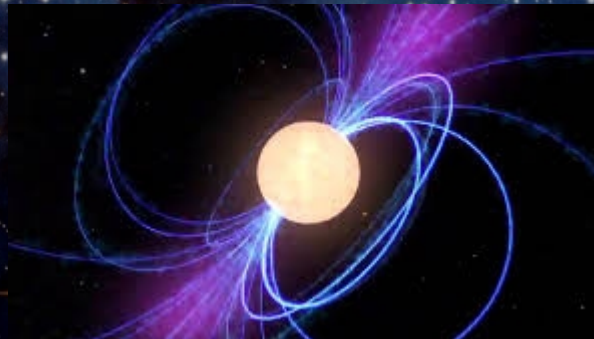
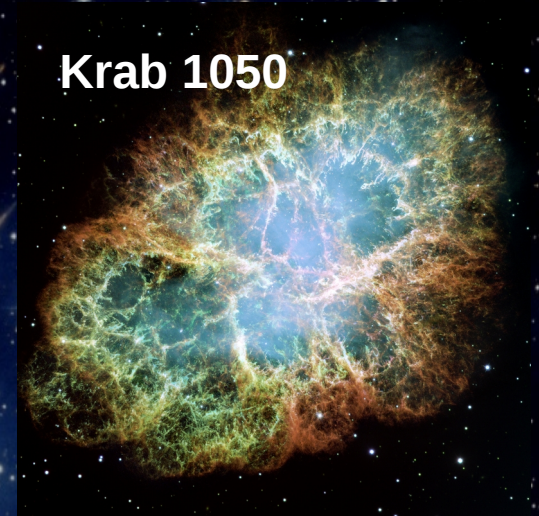
Copyright © 2005 Pearson Prentice Hall, Inc.

Fenomen Sfery Niebieskiej

Obiekty, które pomagają nam w ustalaniu położeń i odległości w kosmosie:

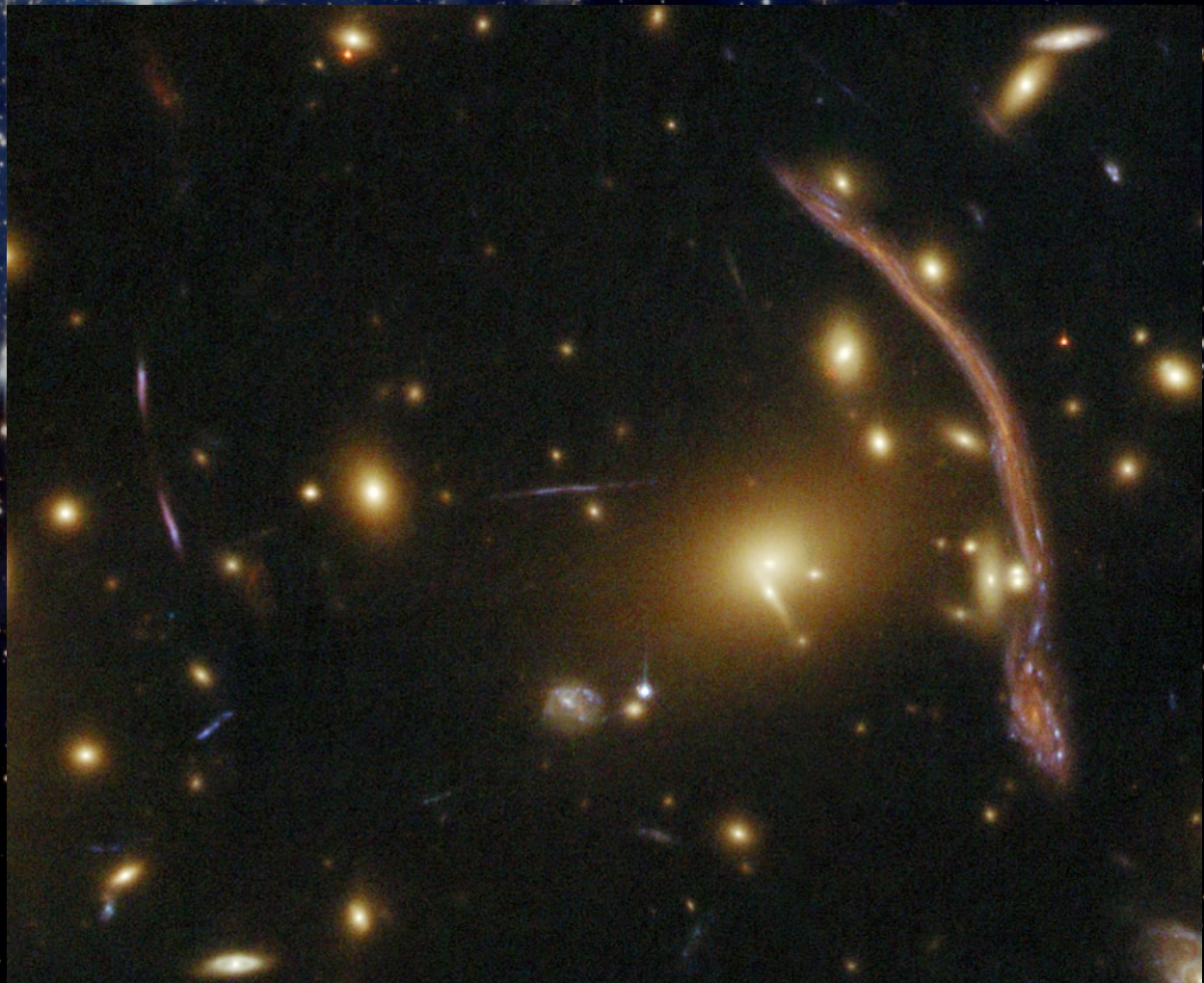
- Gwiazdy zmienne
- Obłoki po wybuchu *supernowych*
- Pulsary
- Kwazary

Fenomen Sfery Niebieskiej

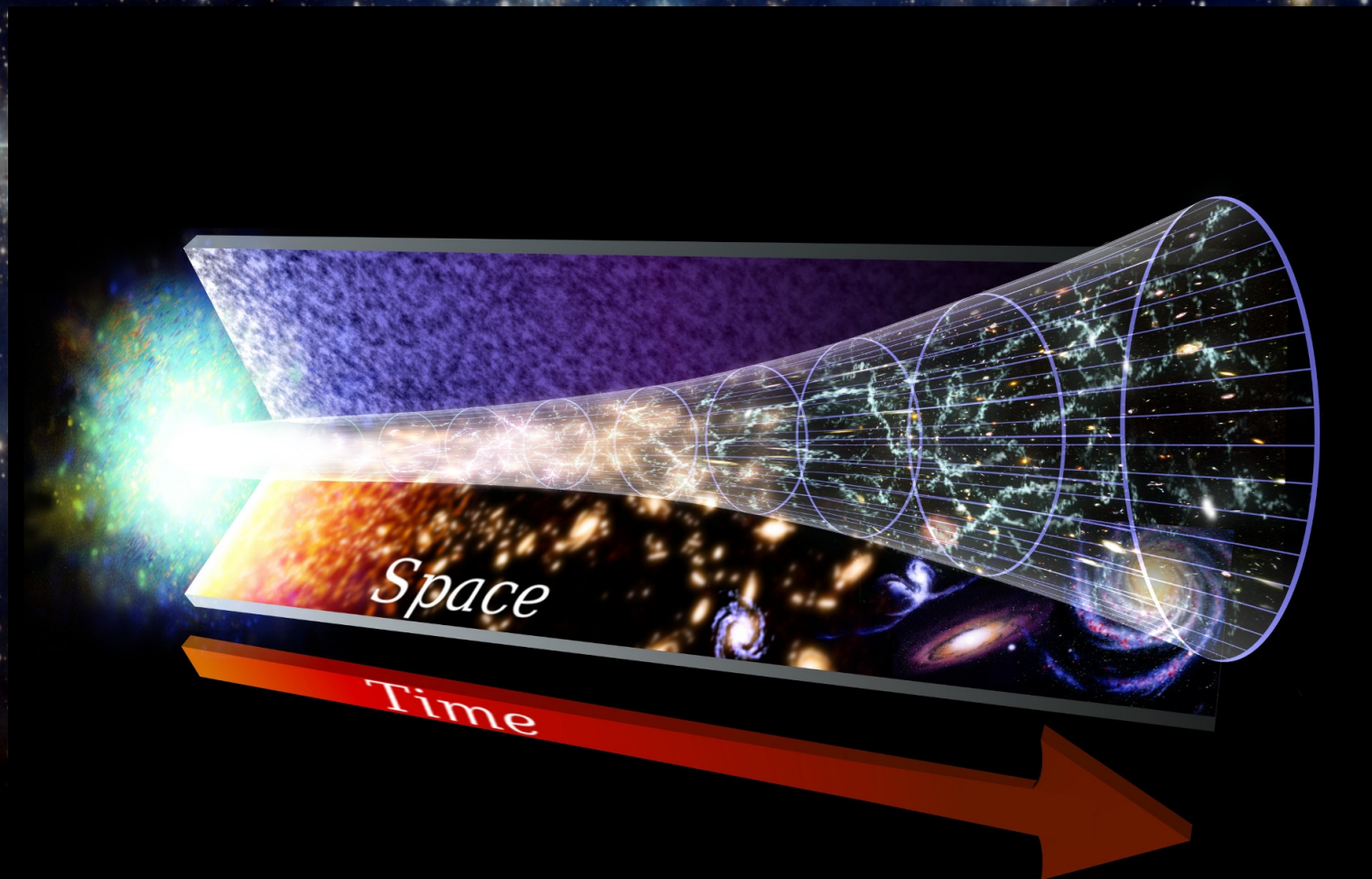
Czarne Dziury – soczewki grawitacyjne

Fenomen Sfery Niebieskiej

Ucieczka galaktyk – ekspansja Wszechświata

Dziękuję za uwagę!

Strefa Zrozumienia

Marek Pietrachowicz

fizyk, psycholog

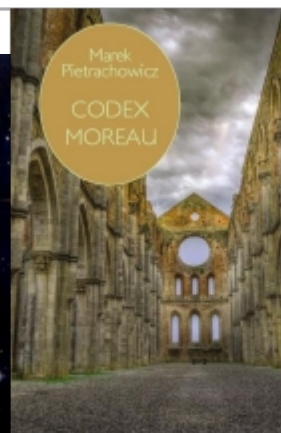
strefa-zrozumienia.pl

☎ 507 633 371

✉ kontakt@strefa-zrozumienia.pl

Opowiadania dla dzieci i młodzieży
- lipiec 2020

Opowiadania historyczne (XIII w.)
- sierpień 2020

Opowiadania z dziedziny nauk ścisłych
i przyrodniczych - kwiecień/maj 2020

Historie z świata z Młodego Młodu
- kwiecień/maj 2020